

CUT #090

MEDLEMSBLAD FOR MEDIELÆRERFORENINGEN

MARTS 2009

>> POINT OF VIEW ER DER NOGEN DERUDE? >> PÆDAGOGISK KLIP THE FINAL FRONTIER
>> REDIGERING EN BID AF ÆBLET >> OREGON-FESTIVALEN SØGER TALENTFILM >> ELEVFILM-
FESTIVAL VEST 2008 >> BILLEDER FRA TALENT CAMP 09 >> PRAKTIK COPYCAT >> STUDIE-
TUREN GÅR TIL PARIS >> FAGKONSULENTENS HJØRNE RAPPORTEN OM DE KUNSTNERISKE FAG

CUT #90

Redaktion

KATHRINE AGGEBØ aggabo@humleby.dk
MARTIN HOULIND houlind@emilie-og-andreas.dk
JEPPE G. JENSEN gj@virum-gym.dk
MIMI OLSEN mimi.olsen1@skolekom.dk

Skribenter i dette nummer

SØREN RØRDAM BASTHOLM Viby Gymnasium & HF
HENNING BØTNER HANSEN Frederikshavns Gymnasium & HF
JEPPE G. JENSEN Virum Gymnasium
KLAUS MICHAEL JENSEN Silkeborg Gymnasium
ESPEN REETZ Tønder Gymnasium
MADS EMIL WIVEL Oregon Filmfestival
OLE ØSTERGAARD Aabenraa Gymnasium
HANS OLUF SCHOU Viby Gymnasium & HF

DEADLINE FOR CUT #91
24. AUGUST 2009

PRINT Vester Kopi AS, København V

MEDIEFAGS HJEMMESIDE <http://www.emu.dk/gym/fag/ft>
WEBMASTER Kathrine Aggebo, kathrine.aggabo@skolekom.dk

SKOLEKOM-KONFERENCE Ole Østergaard, ole.oestergaard@skolekom.dk

Medielærerforeningens bestyrelse

FORMAND & MEDLEM AF PÆDAGOGISK SAMARBEJDSUDVALG
Henning Botner Hansen, Solkrogen 5, 9000 Aalborg. Tlf. 98 10 36 60.
E-mail: henningboetner@hotmail.com

KASSERER & KURSER
Søren Jakobsen, Roskildevej 134 2.th, 2500 Valby. Tlf. 38 79 26 04.
E-mail: jakobsensoeren@mail.tele.dk

MEDLEMSREGISTRERING, KURSER & WEB-KONTAKT
Kirsten Andersen, Hvidtjørnevej 26, 2720 Vanløse. Tlf. 38 74 38 27.
E-mail: ka@cg-gym.dk
Konto i Danske Bank: 4099 825 48 50

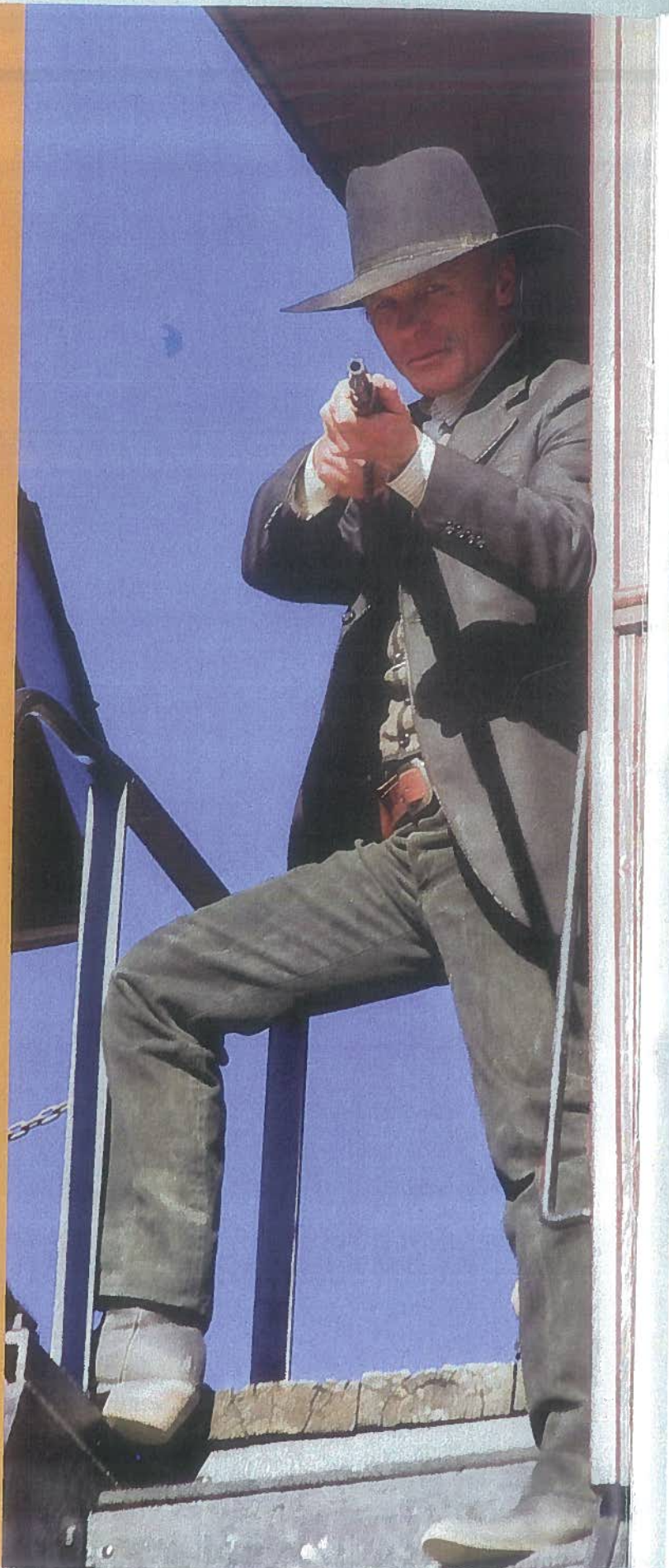
REPRÆSENTANT I CUT-REDAKTIONEN & MEDLEM AF FAGLIGT FORUM
Mimi Olsen, Nørrebrogade 70 3.tv, 2200 København N. Tlf. 35 39 12 29.
E-mail: mimi.olsen1@skolekom.dk

MEDLEM AF EKKOs REDAKTION
Pernille Stuer Lauridsen, Høllændervej 21 2.tv, 1855 Frb.C. Tlf. 33 24 21 69.
E-mail: pel@oerestadgym.dk

Annoncering i CUT

PRISER 1 side - 1000,- kr. ½ side - 550,- kr.
KONTAKT Jeppe G. Jensen, Esrumvej 48, 3000 Helsingør. Tlf. 21 25 49 71.

FORSIDEFOTO + KOLOFONFOTO FRA APPALOOSA (FOTO: SF FILM)

POINT OF VIEW ER DER NOGEN DERUDE?

90 numre — det er godt gået! Når man ser på, hvor få medlemmer Mediælærforeningen har, er det endnu bedre gået! Bladet skriver ikke sig selv, det gør I.

Som det oftest er i specielt små foreninger, er det ildsjæle og medlemmernes velvillighed, der bærer indholdet. Og det er ikke blevet nemmere. Vi har alle sammen travlt: vi har andre fag, SRP, AT, SSO, bifture, studieture, produktioner, familie og venner. Ja, listen er lang. Men i jubilæumssammenhæng er det vigtigt at rose, hvor roses kan. Og ros skal I have. Vi modtager stadig indlæg i form af artikler, bog/filmanmeldelser, referater fra møder, tanker fra kurser og beretninger fra studieture fra jer — og det er fantastisk.

Redaktionen mener også, at det er vigtigt at mediefag hele tiden er i udvikling, og CUT gør sit til at hjælpe til. Vi har alle, på et eller andet tidspunkt, formodentlig kørt et forløb om gyserfilm med udgangspunkt i Rikke Schubarts tekster eller nogle af de 'gode, gamle' tekster fra EKKO. Men Schubarts definition af ungdomsgyseren med håndholdt kamera og et uidentificerbart monster har jo rykket sig, siden hun skrev gyserbøgerne i midten af 90'erne. Nu er der andre boller på suppen, og faget skal følge med filmen. Det er stadig vældig brugbart at tage udgangspunkt i anlæggene fra hhv. *Fredag den 13.* og *Maskernes Nat (Halloween)*, men hvordan kan det bruges i forhold til *Midsommer*, *Scream* eller for den sags skyld *Prom Night*? Som filmen må faget forny sig selv — og det hjælper pædagogisk klip med til! Eleverne har andre forventninger nu — og det har vi jo også. Det vi prøver at sige er, at selv om der allerede er skrevet pædagogiske klip om for eksempel gyserfilm, er det godt at modtage ny information om andre indgangsvinkler eller metoder.

Vi mener selv, at det pædagogiske klip er den største hjælp i en travl tid. Det fungerer ikke kun som en inspirationskilde, men også som en ledetråd om, hvad de andre går rundt og laver. I disse stressede reformtider er det ikke altid let at opfinde den dybe tallerken hver gang august står for døren. Og med det pædagogiske klip er det heller ikke nødvendigt. Der har bl.a. været forslag til forløb om parallelle verdener, menneskejagter, Michael Moore, *Heavenly Creatures*, syndige film, tv-dokumentarer, Guillermo del Toro, Tim Burton, svensk film og i dette jubilæumsnummer: western.

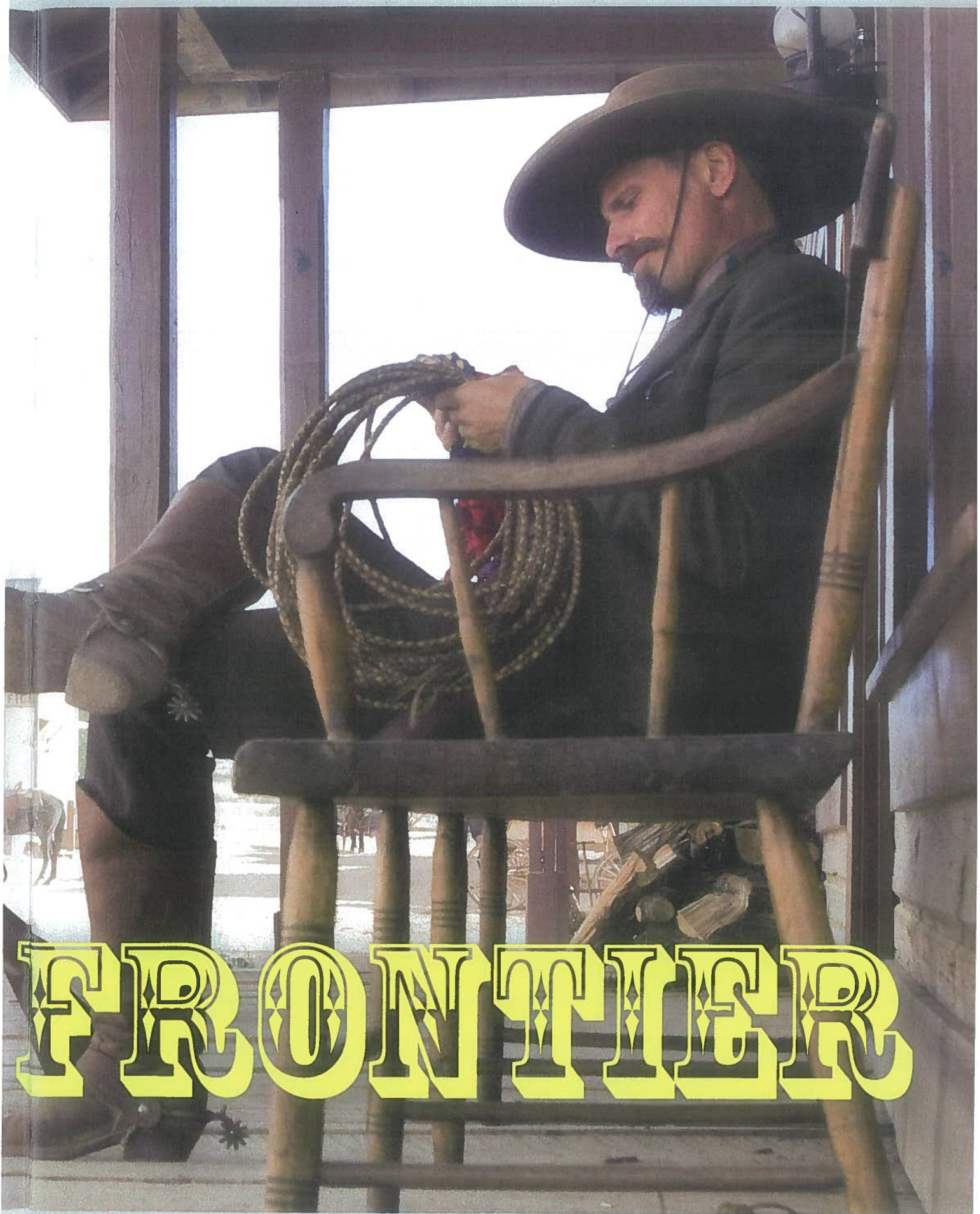
Vi opfordrer altid ALLE, der udvikler nye forløb til at skrive dem til CUT. Men I må gerne melde jer selv, for det er et stort arbejde at overtale folk til at skrive. Gryden skal holdes i kog, og redaktionens brændte varer ikke evigt. Derfor skal der nye knuder på. Der må være nogle derude.

— Redaktionens

Hvordan starter man et western-forlob, hvor man ser på klassikerne og så på nyere westerns? Det dilemma stod jeg overfor da jeg ved skoleårets start havde besluttet mig for at introducere mine 3g'ere til en af mine yndlings-genrer: western.

AF JEPPE G. JENSEN

THE LAST

FRONTIER

NOGET AF DET, SOM JEG HOLDER MEST AF ved westerngenren er de lag, man kan skrælle af og analysere og fortolke. Den meddelelse gav jeg videre til eleverne og fortalte, at om nogen var western den genre, som holdt familien i hævd, havde et klart syn på sin samtid, fortalte om samtiden, og så var karaktererne oftest meget stereotype (i hvert fald i de klassiske western – mere om det senere).

FIRE FASER

Western indeholder dualiteter og oppositioner i overflod og er blevet kategoriseret af mange kloge personligheder, men jeg holdt mig til danske forfattere. Claus Krohn Holm og Mette & Niels Weisberg har forfattet to bøger om emnet, som jeg har set som centrale i undervisningen: *Cowboys: Myth and Reality* samt *Western*.

De to bøger tager udgangspunkt i en pædagogisk vinkel mellem engelsk-faget og mediefag. De to bøger forklarer om genren, fastsætter normer, regler, tidsperiode, karakterer og gennemgår nogle af de modeller, som er mest brugt i arbejdet med analysen af western.

Forfatterne har oversat og forenklet blandt andet Will Wrights model, som jeg anser for meget central. Wright inddelte genren i fire faser: **de Klassiske**, **Hævnmotivet**, **Overgangsperioden** (min oversættelse) og **de Professionelle**. Når man gennemgår dem, skal man huske på, at modellen ikke ligefrem er opdateret, men det er en af de smukke ting ved den – den er skrevet over, hvad der anses for et afsluttet kapitel i filmhistorien, men western-genren holder aldrig op med at forny sig selv (og hvis den gør, må jeg selv tage instruktørhatten på).

DUALITET I SAMFUNDET

Det er oplagt at fokusere på flere forskellige ting, når man ser western: udover den nævnte dualitet ligger samtiden også lige for. Western har en evne til at beskrive de normer og regler, der er gældende i samtiden.

Jeg valgte at lægge fokus på odemark over for civilisation (fysisk som beskrevet i landskab, men også mentalt fortalt gennem karaktererne), samtiden, god mod ond og endelig samfundet over for individet. Disse kriterier er fremtrædende i de fleste western, og jeg skitserede dem kort i de film, som jeg valgte.

Teknisk er filmene også et udtryk for den udvikling, som der er sket over de sidste fire-fem artier indenfor filmbranchen.

Man kan også tage fat i kvindernes rolle i filmene, hvilket mine kvindelige elever mener er meget relevant, men selv om der er en vis udvikling, er de fleste portrætteret gennem prostituerede, alt-for-hellige (tænk på Dallas' dommere i *Diligence*, the Ladies of the Law and Order League) eller familiemodre, der enten blankt accepterer at mændenes alt for maskuline roller eller er fuldstændig imod det – hvorom alting er, er de oftest ensidige som karakterer i en pilot-produktion hos Ig'ere.

FEM FILM

Jeg vil kort skitsere de nævnte problematikker i forbindelse med de valgte film.

Jeg valgte fem film, som jeg mener giver et godt indblik i genren og dens udvikling over tid. Især giver de valgte film et blik over det mest centrale emne i genren: spændet mellem civilisationen og odemarken. Netop den problematik er evident i alle westerns tilbage fra de første spede actionforsøg frem til *Appaloosa*.

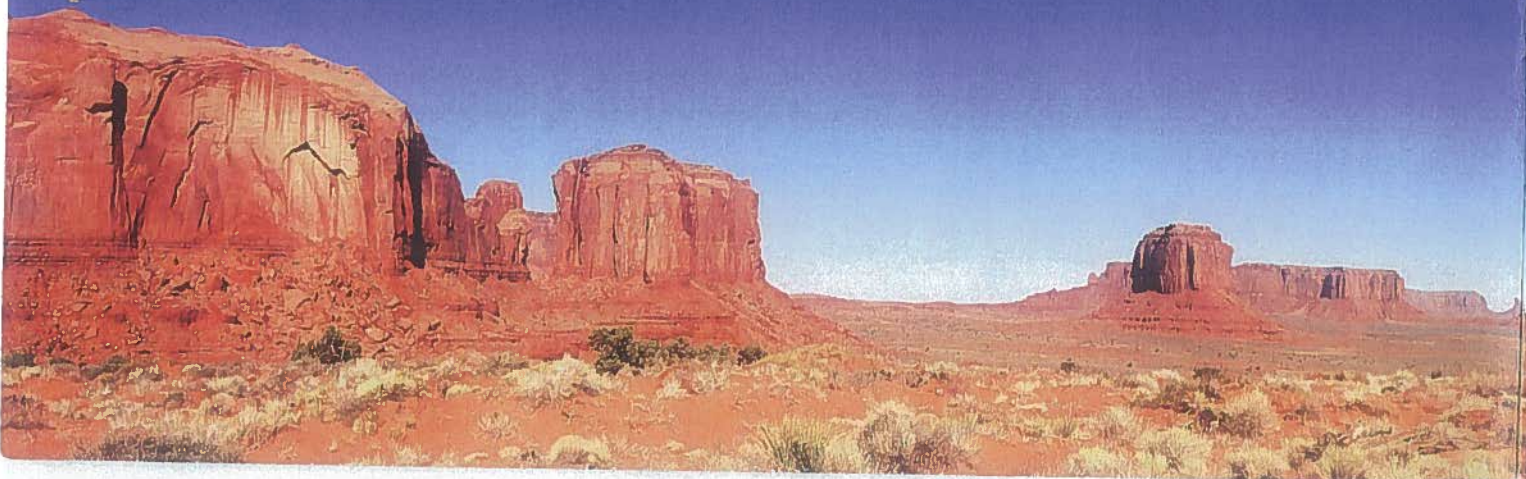
De film, som jeg mente ville egne sig, blev udvalgt ikke kun ud fra deres evne til at generere en forståelse for samtiden, men også for at vise en teknisk udvikling.

RIO BRAVO

Som startskud tog jeg *Rio Bravo* (1959), som er en af mine personlige favoritter, og som jeg har lært fra mit andet fag, engelsk, skal man kunne 'kill your darlings'. Jeg var godt klar over at eleverne ikke ville kunne lide den, men til gengæld er den temmelig let at gå til i en genreforståelse, og som et eksempel på en klassiker i ordets mest ægte forstand er den fremragende.

Howard Hawks og the Duke har aldrig været stærkere, og endvidere er temaet få-mod-mange sjældent beskrevet så ligetil, men samtidig så effektivt. John Wayne står jo som den store patriark i genren, og netop i *Rio Bravo* mestrer han at være hævet over alle de andre, men ikke være i stand til at kunne tackle problemer uden hjælp fra de andre (de tilsyneladende svage vicesheriffer, den fjollede mexicanske hotelejer eller den rapkæftede pige (en ung, smuk Angie Dickinson... dybt suk)).

Teknisk er filmen ikke særlig interessant, men den giver eleverne en idé om, hvordan film så ud i slutningen af 50'erne/ starten af 60'erne. Der er mange lange indstillinger, få nærbilleder, et close-up, panoreringer og meget statisk kamera.

Og hvad kan man bruge det til? Alaske ikke meget som enkeltstående tilfælde, men set i forhold til nogle af de senere western er den et pragteksempel på en tidlig western fra genrens gyldne dage.

Tematisk råder filmen over det udeløselige tema om kampen mod overmagten, byens civilisation (ordensmagten) mod kvægharons odemark og tankemåde (the way of the gun). Men samtidig opstiller den oppositionen mellem de mange handlingere, som kvægharonen har og sheriffen, som er alene, men fantastisk med en pistol. Desuden indeholder filmen klassiske (religiose?) dyder som loyalitet, disciplin, sammenhold, loven hævet over alle andre og at forblive tro mod, hvad man tror på.

Rent karaktermæssigt er der måske ikke meget at komme efter, men netop de flade karakterer kommer til deres fulde ret i filmen, fordi der lægges vægt på alt det, der ikke bliver sagt. Og igen kan man sammenligne de flade karakterer fra dengang med mere komplekse og dybe karakterer i nutidige westerns.

THE MAN WHO SHOT LIBERTY VALANCE

Den anden film jeg udvalgte var *The Man Who Shot Liberty Valance* (1962). Som det kan ses, kommer den kun tre år efter *Rio Bravo*, men til gengæld er den tematisk meget stærk. Det centrale og meget åbenlyse tema er overgangen i western-perioden fra den lovlose del (odemarken) til et civiliseret, lovdygtigt samfund. Filmen viser faktisk hele transitionen fra den rene lovloshed til retfærdigheden sejrer til sidst. Samtidig er der mere dybde i at analysere forfaldet hos en af vores hovedpersoner, Tom, som tilhører den lovlose del af perioden, men som ofrer alt for den lovlydige del og derved begår indirekte mentalt selvmord.

Endvidere er det interessant at fortolke portrættingen af samfundet, og hvordan det forholder sig til de forskellige fraktioner, vi møder. Karaktererne indeholder lidt mere komplekse sider end *Rio Bravo*, men er let genkendelige, forudsigelige og stereotype.

Teknisk er filmen ej heller fornyende for genren – der skulle udlændinge til for at forny og genskabe genren (se mere under *Once Upon a Time in the West*). Kameraet er stadig statisk og intetsigende, men til gengæld kommer vi meget tættere på personer, og oplever deres smerte. I 1962 var USA i krise; raceuroligheder i Syden, Cuba-krise, korruption, fokus på mafiaen og dens forbindelser, og det kan ses i filmen. Under filmens rolige ydre hersker der en uro omkring foranliggende forandringer, og

filmen bliver en allegori over at tro på sig selv og at kæmpe for det, man tror på.

The Man Who Shot Liberty Valance er måske, i bagklogskabens krystallklare lys, ikke det mest oplagte valg, idet den ligger meget tæt på *Rio Bravo*, men hvad den mangler i fornyelse, differentiering og progression, vinder den i tematik, dybde og de underliggende analytiske lag.

ONCE UPON A TIME IN THE WEST

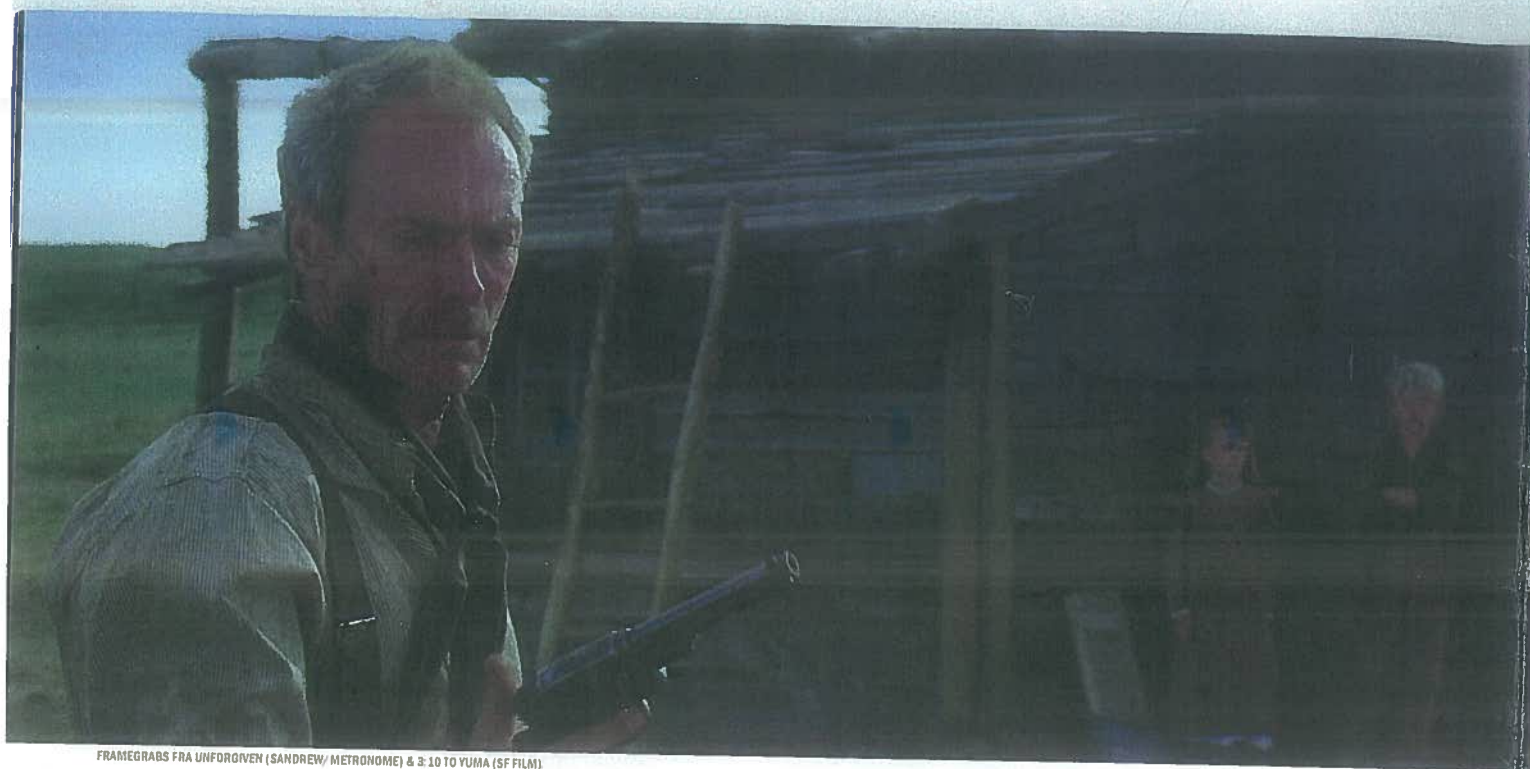
Jeg overvejede længe om jeg skulle hive fat i Peckinpahs *The Wild Bunch*, men besluttede mig for at levere en anden perle til eleverne: *Once Upon a Time in the West* (1968) af uforglemmelige Sergio Leone. Leones film er anderledes end andre instruktørers og på trods af hvad mange mener, er jeg selv overbevist om at det er den ultimative spaghetti-western. Den portrætterer en finurlig dødsdans for alle involverede – lige bortset fra Claudia Cardinale (Leones egne ord).

Igen fokuserede vi på dualiteten i filmen, som viser sig på flere niveauer. For det første er der jo civilisationen, der med hastige skridt nærmer sig, og med den fører den sig Frank i skikkelse af Henry Fonda samt "Fut-Fut", den invaliderede rigmand, der bare vil høre havets brusen inden han dør. Hos dem ligger den fysiske civilisation, men samtidig repræsenterer de lovlosheden, den mentale odemark.

Omvendt er det med Cheyenne, den livskloge bandit og vores endelig vores hovedperson, Harmonika. De er mænd, der opererer uden for loven, lever livet i det vilde vesten, men de er begge manifestationer af principper som loyalitet, ærlighed og retfærdighed. Endvidere er der på www.imdb.com en fremragende diskussion, som vi tog op på klassen, som går på om Harmonika faktisk er Døden personificeret. Jeg vil lade jer selv om at bedømme, men det afstedkom en god diskussion i klassen.

Teknisk set er der også sket en masse i *Once Upon a Time in the West*. Leone gør jo netop brug af ekstremiteter med sit kamera. De lange panoreringer, som både fungerer som POV, men til dels også som establishing shots giver et indblik i den stovede, grimme, beskidte verden, som vores karakterer lever i. Desuden er filmen et skoleeksempel på (næsten pinefulde) lange optakter til showdowns eller opgør. Udløsningen af disse er så hurtige (eller bliver slet ikke vist), at eleverne var direkte skuffede (hvilket montede sig tid i en diskussion om genretræk, forventninger og antiklimaks).

FRAMEGRABS FRA UNFORGIVEN (SANDREW/METRONOME) & 3:10 TO YUMA (SF FILM)

I forbindelse med samtiden er det svært at kategorisere *Once Upon a Time in the West*, fordi den netop ikke er amerikansk, men derimod italiensk. Dario Argento og Bertolucci var med til at skrive historien, men idet den er lavet i 68' kan den siges at teoretisere over retfærdigheden eller manglen på samme i USA med raceurolighederne i Syden, krigen i Vietnam og Nixons problemer som præsident.

UNFORGIVEN

Med den sjerde film kommer der mere dybde i karaktererne. Hvor de to klassiske westerns samt *Once Upon a Time in the West* primært beskæftiger sig med flade og ensidede personer, er *De Nædesløse* (1992) spækket med dybde.

Clint Eastwood forstår virkelig at sætte en god film sammen og eleverne var betagede af den. Volden chokerede dem, men de kunne se nødvendigheden af den for at komme frem til den endelige pointe. Samfundet er, som filmens karakterer, blevet postmoderne og fragmenteret og den antydning af den amerikanske drøm, der har ligget som tema under overfladen på de andre film, kommer i *De Nædesløse* frem som et mareridt mere end en drøm. Filmen beskriver igen dualiteten, og til dels kan William Munny ses som en retfærdiggjort videreudvikling af Frank fra *Once Upon a Time in the West*.

Igen er den fysiske og mentale dualitet delt op mellem flere personligheder og steder. Byen, som primært består af et horehus, en saloon og et fængsel er uciviliseret og styres med ubarmhjertig hånd af Little Bill (Gene Hackman), mens retfærdigheden hersker udenfor byens 'trygge' rammer, og hvor loven, om end primitiv, er retfærdig og civiliseret. Indenfor et givent samfund hersker visse rammer, og udenfor rammerne i byen er der kun de rammer, man selv skaber. Og bryder man dem, er det med livet som indsats – det finder både de onde og de gode ud af.

Eastwood er fantastisk til at beskrive situationer, stemninger og afspejle dem i sine skuespilleres øjne og handlinger, og alt dette kommer ud i *De Nædesløse*. Hans kamera er stille, eftertænksomt, funderende og undersøger hvad der sker med et samfund, der ikke kan sige fra. Universet er beskidt, grimt og ubarmhjertigt; en afspejling af Little Bill mens det smukke og rene i samfundet ses i afskummet; luderen med det ødelagte ansigt. Hun er det tætteste William og vi kommer på noget smukt og tilgivende. End ikke vores hovedperson er fejlfri – han er endda langt fra det. Eastwood formår at finde sympati for en tidligere nådesløs barnemorder.

Samtidig siger filmen en hel masse om vores mediesyn i dag. Journalisten i filmen er måske den mest utiltalende af alle personligheder, fordi han forfølger historien uden at tænke på konsekvenserne for ham eller andre implicerede. Og som en anden karakterlidelig elev snakker han folk efter munden for at forbedre sin egen indkomst.

3:10 TO YUMA

3:10 til Yuma (2007) er den sidst film, og mellem os, grunden til at jeg overhovedet initierede forløbet. Den er sidste skud på stammen af fantastisk vellykkede westerns og eleverne var meget begejstrede. Filmen beskriver i en enkel historie menneskets dualitet og kompleksitet: Hvad er retfærdigt, hvem er god og hvem er ond, og hvem bestemmer hvordan kravene opstilles og dømmes? Historien danner ramme om en mands kamp for at blive respekteret af sin familie, og med ét er nutidens samfund rykket ind i stuen. Nu er det ikke længere samfundet, som er den primære kilde, der skal tilfredsstilles og som fungerer som bevæggrund for handlingerne – det er i familien vi finder det dybeste sår.

Vi følger en mand, som hjælper loven med at føre en fange til toget, mens den tilfangetagnes bande ubarmhjertigt jagter dem, og

mens fangen selv udøver sin egen form for hævn på sine vogtere. Filmen har religion som et af hovedtemaerne, og det spiller en rolle. Man kan, hvis man kigger på samtiden, vel sagtens ræsonnere sig frem til, at selv om det er et remake, så fokuseres der på, at religion skal være tilladt i alle afskygninger og former, om end nogle er forkerte. De forkerte kan rettes til (uden at give udtryk for en politisk holdning, ville jeg lige høre om andre end jeg tænker fanatiske muslimer?).

Dualiteten kommer frem i karaktererne, og landskabet er, til forskel fra de tidlige film, slet ikke en medspiller. Det er heller ikke en modspiller, men træder, som landskab kan gøre hvis det gøres rigtigt, i baggrunden og bliver aldrig mere end en location. Der er dog en undtagelse i byen Contention, hvorfra vores fange skal på toget. Det endelige showdown lader vente på sig, men yder filmen en suveræn retfærdighed med en sublim afslutning på filmen (som jeg dog ikke vil røbe).

Teknisk set falder den godt i spænd med den postmoderne film; et utrolig dynamisk kamera, hurtig klippertype, næsten konstant bevægende kamera, nærbilleder til at læse følelser (eller manglen på samme), og dog bliver den aldrig fuldendt postmoderne. Der er tale om solidt håndværk, men uden de store overraskelser. Vi bliver inviteret indenfor, kommer tæt på, men aldrig så tæt at det bliver grotesk eller vulgært.

Persongalleriet reflekterer også over nutidens menneske: afstumpet vold, hæmningsløse personligheder og en underliggende angst for ikke at være en del af noget større (banden, familien, samfundet). Og dog er der en poetisk realisme i filmen, som ikke kun gør den se-værdig, men også seværdig.

GENRENS UDVIKLING

3:10 til Yuma er ikke nyskabende på nogen måde, men til gengæld er det et godt bevis på hvordan genren har udviklet sig siden de

første spæde forsøg. Den afslutter hele forløbet perfekt, fordi den, som *Rio Bravo* i sin tid, også var solidt håndværk, men genren, temaerne, dualiteten, karaktererne, rammerne og teknikken har udviklet sig.

I det hele taget er western en god genre at tage fat på, men der er selvfølgelig ting, som man kan ændre for at optimere det. Jeg er selv meget John Wayne-glad, men set i bagklogskabens krystallklare lys, er *Rio Bravo* bare ikke nødvendig – den burde nok skiftes ud med enten *The Wild Bunch* eller måske endda *Danser med Ulve*, *Tombstone*, *Young Guns* eller måske *The Quick and the Dead* eller *Silverado*. Der er (heldigvis) mange at vælge imellem, og man kan jo vælge og vrage som man vil. Dog vil jeg foreslå at man ikke bruger dette forløb til et hold med flest piger – de dør lige så langsomt ud. Til gengæld finder de fornøjelse i fornyelsen, forandringen, udviklingen, karaktererne og erfaringen siger mig, at har eleven noget at brokke sig over – så er eleven aktiv.

Litteratur

- >> ASCHEHOUGS BOG OM FILM. Dorling Kindersley Ltd., 2006. Aschehougs forlag, 2007. Ss. 174-177.
- >> Claus Krohn Holm og Mette & Niels Weisberg, COWBOYS: MYTH AND REALITY. Gjellerup & Gad, 1986. Ss. 7-15.
- >> Claus Krohn Holm og Mette & Niels Weisberg, WESTERN. Gjellerup & Gad, 1986. Ss. 7-19, 37-49.
- >> Kaare Schilmdt & Steen Salomonsen, KOSMORAMA #192. DFI, 1990. Ss. 8-11, 16-17, 24-25.

Eksamenscitater

- >> HIGH NOON (1952)
- >> THE SEARCHERS (1956)
- >> THE GOOD, THE BAD AND THE UGLY (1966)
- >> A FISTFUL OF DOLLARS (1964)
- >> TOMBSTONE (1993)
- >> DANCES WITH WOLVES (1990)
- >> APPALOOSA (2008)

En bid af

AF FORSKELLIGE ÅRSAGER ER FLERE FILMKOLLEGER INTERESSEREDE I AT HØRE OM ERFARINGER MED MAC-PLATFORMEN OG DEN TILHØRENDE SOFTWARE. I AABENRAA OG TØNDER HAR VI I EFTERHÅNDEN NOGLE ÅR ARBEJDET MED MAC. NÅR VI HAR SKULLET REDIGERE FILM. DISSE ERFARINGER VIL VI HERMED DELAGTIGGØRE CUTS LÆSERE I.

af Ole Østergaard

VI ER IKKE PÅFIRMAETS LØNNINGSLISTE, og vi har ikke, som Tom Hanks i *Forrest Gump* købt aktier i et eller andet "fruit company", men vi er godt tilfredse med firmaets hard- og software.

Det har ikke været et liv uden torne, men i forhold til de erfaringer, vi har gjort os med pc-platformen, vil vi alligevel sige, at problemerne har været til at overse.

HVORFOR MAC – OG HVORFOR MODSTANDEN IMOD? I branchen bruges Mac, fordi Mac er skabt til at behandle billede og lyd. Mac havde fra starten en brugerflade, alle kunne forstå – her har der ikke været brug for nørdede dos-kommandoer og lignende. Det smitter sådan set stadig af. Programmerne er intuitive og velfungerende – og selvfølgelig har pc-verdenen lært heraf. Træk og slip er stadig det gode overordnede princip. I gamle dage var der også krig mellem de to platforme, men det er der ikke længere, for den krig har for længst fundet en taber. Alle redigeringsprogrammer ligner i dag hinanden.

Ude på mange skoler møder man modstand mod Mac af i hvert fald to årsager.

Den ene er, at skolerne sædvanligvis administreres på en pc-platform, og så vil skolens ledelse – den lokale datatekniker eller de lokale vejledere – ikke have en ny platform inden for dørene. Indvendingerne imod dette synspunkt er mange.

Når nu Mac er utrolig velegnet til at klippe billede og lyd, hvorfor skal en skoles rektor, datatekniker eller datavejledere så bestemme, at de muligheder ikke skal bruges? Vi andre har jo også skullet omstille os. I øvrigt er der faktisk ikke brug for megen systemsupport. En Mac er ved levering sat op og klar til brug.

Den anden er, at Mac er dyrere. Engang var Mac dyrere i anskaffelse, og måske er det stadig lidt dyrere. Men omkostningerne er jo ikke kun anskaffelsesprisen, der er også noget, der hedder driftsomkostninger. Der skal ikke bruges mange teknikertimer på en pc med problemer, før Mac'en i længden er billigere.

I gamle dage havde ingen elever Mac, og der var en vis aversion mod firmaet, men situationen har ændret sig. iTunes og iPods har gjort firmaets produkter eftertragtede. Eleverne reagerer i dag positivt, når de erfarer, at de skal redigere på en iMac, hvor "computeren" sidder i skærmen.

FINAL CUT EXPRESS

Redigeringsprogrammet er naturligvis altid den krumtap, hvor om redigeringsarbejdet drejer sig. Mac'en er fra fabrikken udstyret med et redigeringsprogram, som hedder iMovie, men erfaringen viser, at det trods alt kan for lidt, så derfor har vi investeret i Final Cut Express.

Final Cut Express er et avanceret program, som kan næsten alt – i hvert fald hvad vi kan nå at lære vore elever – og mere til. Det gode ved programmet er imidlertid også, at man bruge det på et meget beskedent (C-)niveau.

Og når så hardwaren, hvad enten der er tale om de små madkasser – Mac minis – eller iMac-maskinerne – dem med computeren i skærmen – stort set fungerer upåklageligt, ja, så er man jo tæt ved at være kommet i paradiset. Oven i købet ved at spise af æblet!

Mediefaglærerens værktøjskasse til Mac AF ESPEN REEDTZ

HER KOMMER EN OVERSIGT OVER DE SMÅ-PROGRAMMER, SOM JEG I TIDENS LØB HAR FUNDET BRUGBARE VED SIDEN AF FINAL CUT OG APPLES ILIFE-PAKKE (ITUNES, IMOVIE, IPHOTO, IDVD). ALLE PROGRAMMERNE ER GRATIS OG KAN LET FINDES VHA. GOOGLE.

HANDBRAKE

DVD-ripper der back-up'er DVD-film til fx mp4-filer. Programmet er et must, når der skal laves eksamenscitater, da det kan læse filer med undertekster. Man kan rippe hele film eller DVD-kapitler men ikke inden for specifikke tidskoder, så ofte må man lige forbi Mpeg Streamclip eller lign. for at få trimmet eksamenscitatet.

MPEG STREAMCLIP

Et multi-værktøj når der skal konverteres filformater. "Fra alt til alt" (dog skal man have installeret Perian (se herunder) for at understøtte en del formater). Desuden kan programmet trimme, splitte og samle filer og justere størrelse, farve, lyd mm.

NB. Der findes alternativer til Mpeg Streamclip, fx VisualHub, iSquint eller QuickTime Pro, men Mpeg Streamclip har klaret alle mine opgaver.

TOOBLE

Meget lettilgængelig youtube-downloader.

Man kan smide url'en ind, eller simpelthen søge direkte via Tooble. Filmene hentes og konverteres automatisk til mp4.

TRANSMISSION

Fildelingsteknikken "torrent" er ikke kun for pirater, der henter ulovligheder på piratebay.se. Den er fx ganske brugbar, når man skal sende store filer via nettet. Med det lille program Transmission kan man både oprette og hente torrents.

AUDACITY

Lydeditor. Når der skal arbejdes med lydeffekter. Her kan man klippe og konvertere lyd-filer, og man kan lægge et væld af effekter på.

AUDIO HIJACK

Et program der kan nappe lyden fra steder som ellers ikke lige tillader det, fx en dvd, websider med streaming lyd/video, fx dr.dk eller netradioer. Programmet kører den lyd, som et bestemt program sender ud, og gemmer det, så det er lige til at smide ind i Final Cut.

FLIP4MAC

Windows Media Files er ikke en macs livret, men installerer man den lille Flip4mac-komponent bliver de trods alt spiselige. I den gratis udgave bliver QuickTime i stand til at afspille wmv-filer - med Studio-versionen til 49\$ kan man eksportere som wmv.

PERIAN

"The Swiss-army knife for QuickTime" En samling af video-komponenter som gør mac'ens fuldt integrerede QuickTime-system i stand til læse og skrive stort set alle video- lyd og undertekstformater.

VLC PLAYER

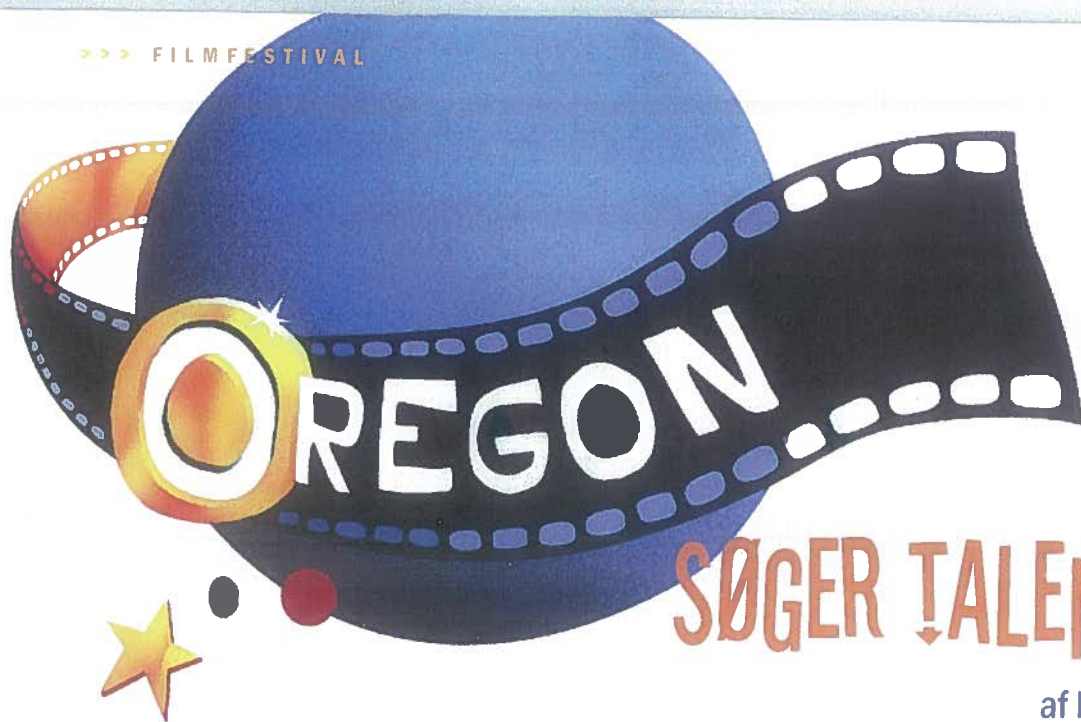
Et avanceret alternativ til en videoafspiller hvis QuickTime+Perian ikke kan klare opgaven. VLC kan fx være gavnlig ved beskædigede videofiler.

Desuden kan VLC læse frame-grabs (still-billeder) også af DVD-film, hvilket mac'en indbyggede skærbillede-program nægter med henvisning til copyright.

ADMINISTRATION AF MAC-REDIGERINGSMASKINER

Generelt er det ret problemfrit at have en stald af macmaskiner til mediefagsbrug. Jeg har påtaget mig al vedligehold og administration af de seks Mac-miner, vi har i Tønder, og det er der ikke meget arbejde i - den største arbejdsbyrde har hidtil været at "rydde op" på harddiskene når eleverne har færdiggjort deres produktioner. For et års tid siden fandt jeg programmet Netrestore som har formindsket oprydningsarbejdet til en brøkdel. Nu har jeg seks disk-images (nyinstallerede kopier af de seks harddiske) liggende på en ekstern harddisk. På ca. 5 minutter kan jeg lægge et rent disk-image på en fyldt maskine, og så er den helt klar til brug igen. Dejligt når 110 elever deler seks maskiner.

Programmet Netrestore bliver desværre ikke opdateret mere, men udvikleren anbefaler DeployStudio som en fuldgod erstatning. Jeg har dog ikke selv skiftet endnu.

SØGER TALENTFILM

af Mads Emil Wivel

BUSTER OREGON MORTENSEN er den tryllende og fortryllende helt fra Bille Augusts børneklassiker *Busters Verden*. Den lille fantast fra 80'erne lever videre i bedste velgående og har således lagt navn til både BUSTER – Københavns internationale filmfestival for børn og unge og til OREGON – Danmarks største filmkonkurrence for unge filmskabere. BUSTER viser kvalitetsfilm fra hele verden udelukkende målrettet mod et ikke-voksnet publikum, og i 2008 blev OREGON lanceret som en platform for de unges egne produktioner.

OREGON er en landsdækkende konkurrence, der indledningsvis afholder kvalifikationsrunder i landets fem regioner. De bedste film går videre til finalen i København, hvor en jury bestående af både etablerede branchefolk og unge filmentusiaster kårer de bedste produktioner. Konkurrencen løber af stablen samtidig med BUSTER, så der er rig mulighed for, at de unge filmskabere kan deltage i workshops og seminarer om dagen, og mænge sig med lokale og internationale kendisser til festerne om aftenen.

HØJT AMBITIONSNIVEAU

Nisse Koltze og BUSTER etablerede OREGON for at skabe et forum, hvor unge kunne vise deres produktioner. Koltze forklarer, at "ambitionsniveauet på OREGON er højt. Vi tager de unge og deres film alvorligt. Vi går særligt efter gode ideer, der er ført vellykket ud i livet med de tekniske virkemidler, der nu er til rådighed". Han uddyber, at "konkurrencens overordnede mål er at sætte unge filmskabere i kontakt med hinanden. Vi vil have flere og bedre film fra de unge, og OREGON er et godt udgangspunkt for at netværke med andre filminteresserede. Derudover bliver produktionerne helt konkret vist i en biograf, de får eksponering til et bredt publikum".

Som noget ganske særligt tilbyder OREGON gennem et samarbejde med Musikforlaget Apollo, at festivaldeltagerne kan

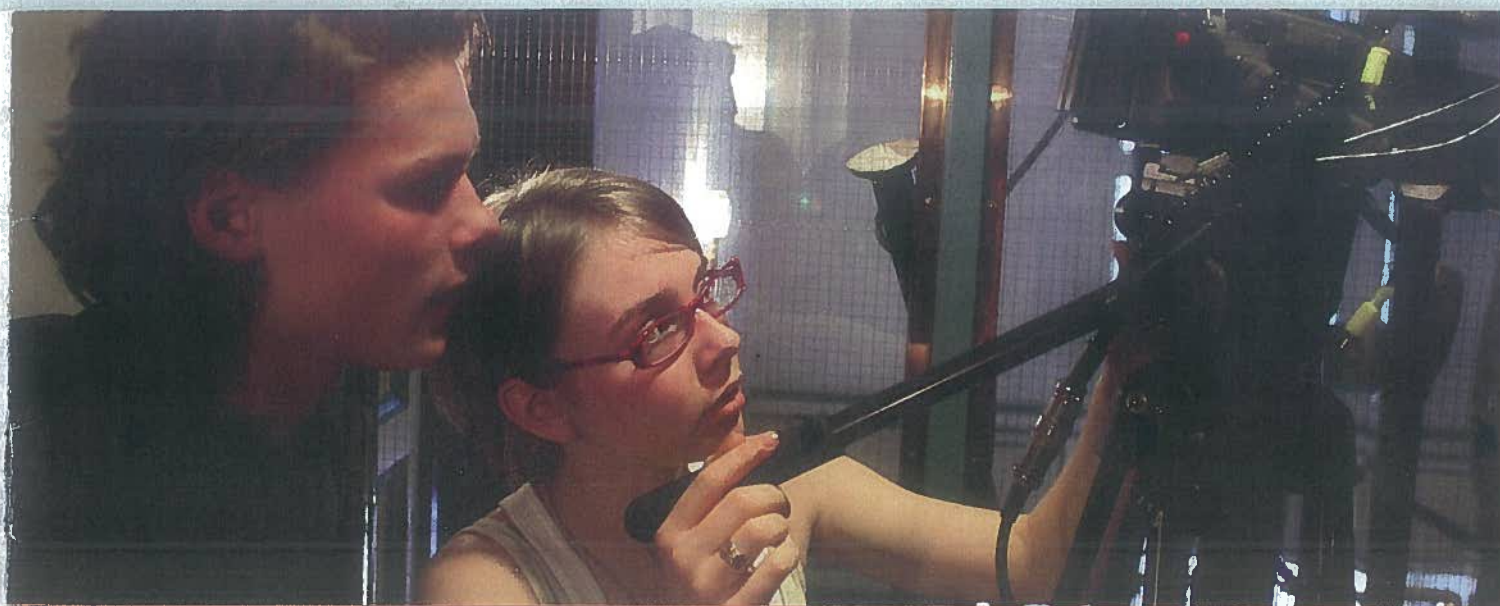
hente gratis, professionel filmmusik fra Apollos hjemmeside til deres produktioner. Ud over at kunne give de sparsomt budgetterede film et lydmæssigt løft, afspejler samarbejdet festivalens høje ambitionsniveau: OREGON håber, at deltagerfilmene får et liv efter festivalen fx ved at blive vist på tv eller på andre filmfestivaler rundt omkring i verden, og hvis det sker, skal ophavsrettighederne til filmmusikken være i orden.

PROMINENT JURY

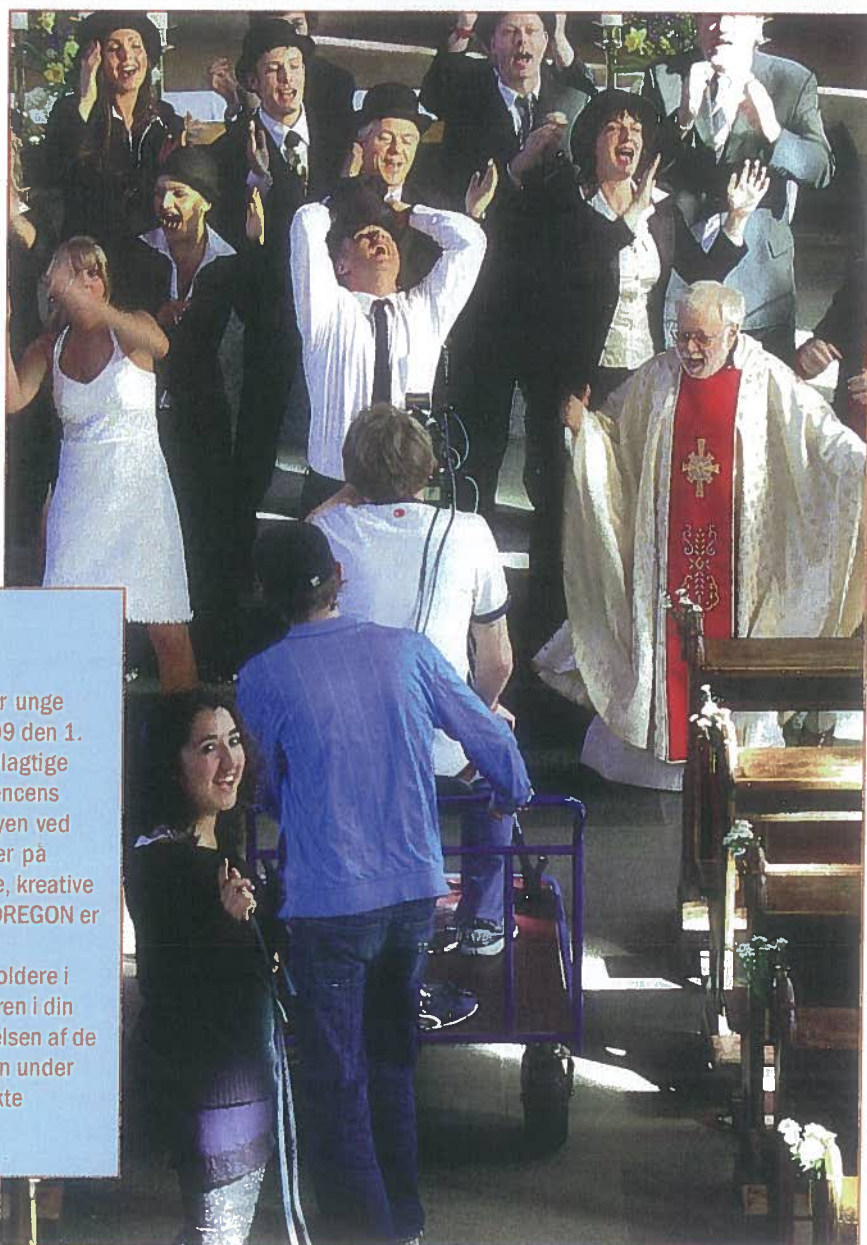
En af vinderne fra OREGON 2008 er Jazbo Gross fra Avedøre Gymnasium. Han vandt produktionsmidler til en ny kortfilm med udstyr, klip, konsulenter, lyd, grading og stjerneskespillerne Stine Fischer Christensen og Cyron Melville i hovedrollerne. Jazbo husker med glæde tilbage på de rosende ord, han fik af juryen, der sidste år talte prominente navne som bl.a. Kim Skotte, Meta Foldager og Nikolaj Arcel. Det giver selvtillid og gåpåmod til unge filmskabere at få opbakning af et par af branchens sværvægttere. Jazbo er påpasselig med direkte at give gode råd til spirende filminstruktører, men har alligevel et grundlæggende princip, som det er vigtigt for enhver filmskaber at have i baghovedet: "Jeg følger selv den regel, at publikum altid gerne vil se det, man har at fortælle. De vil aldrig se det, man tror, de gerne vil se." Glem at være en crowd-pleaser. Fortæl i stedet, hvad du har på hjertet, så skal det nok vække noget i publikum.

OREGONS eksistensgrundlag og brændstof er de film, som bliver tilmeldt af de unge filmskabere. For at sikre et højt niveau og et farverigt udvalg er det altafgørende, at så mange som muligt bidrager med deres produktioner. Konkurrencen leder derfor efter fiktionsfilm, dokumentarfilm, animationsfilm, musikvideoer osv. med en eller flere af følgende ingredienser: gode historier, originale ideer, charmerende skuespillere, frisk dialog, hypnotiserende æstetik og flair for filmtekniske virkemidler.

Læs mere på: www.OREGONFILM.dk

BAG KAMERAET PÅ STORY OG VED FLODEHS BRED. DER BØDGE DELTAGER I OREGON-FESTIVALEN
(FOTO: ADAM THULIN & DANIEL CHRISTENSEN)

INFOBOX

OREGON er Danmarks største filmkonkurrence for unge filmskabere. Der er tilmeldingsfrist til OREGON 2009 den 1. maj, og festivalen er på en intens jagt efter fabelagtige ungdomsproduktioner til årets program. Konkurrencens projektleder Nisse Koltze har i flere år siddet i juryen ved Avedøre Gymnasiums årlige filmfest og ved, at der på gymnasierne bliver lavet film, der både er velfortalte, kreative og på et teknisk højt niveau. Det er lige den slags, OREGON er ude efter.

Kvalifikationsrunderne afholdes af lokale tovholdere i landets fem regioner. Vil du i kontakt med tovholderen i din region, eller ønsker du selv at involvere dig i afholdelsen af de regionale filmfester, kan du få yderligere information under "Tid & sted" på www.OREGONFILM.dk eller kontakte projektleder Nisse Koltze på: nisse@oregonfilm.dk

ELEVFILM FESTIVAL VEST 2008

Lørdag den 22/11 samledes elever og lærere fra 17 jyske og fynske gymnasier i Øst For Paradis til den årlige Filmfestival Vest. Festivalen afholdtes som sædvanligt med støtte fra DFI Børn & Unge.

Af Søren Rørdam Bastholm

FRA ØVERST TIL NEDERST: BAG OM KAMERAET PÅ CUT; FRAMEGRAB FRA DIRTY PLACES; FRAMEGRAB FRA PROFAN.

DET BLEV EN GOD OG INSPIRERENDE EFTERMIDDAG, før vinderfilmene blev kåret i det nervepirrende klimaks. Som noget nyt bød vi også på udtoning og katarsis i form af et glas champagne som en festlig afrunding på et fint arrangement med god opbakning.

Vinderfilmen blev den stilistisk flotte *Profan* (Herning Gymnasium) om at gøre sig fri af religiøse dogmers snærende bånd. Det virkede som det rigtige valg: *Profan* var den bedste af en række ambitiøse, æstetisk og teknisk imponerende film i årets program.

2. præmien gik til filmen *Cut* (Viby Gymnasium), der rent teknisk ikke var blandt de mest imponerende, men som til gengæld havde en god tæt historie, der formåede at overraske gang på gang.

Dirty Place fra VUC Århus blev en ganske suveræn publikumsvinder – en energisk og effektiv musikvideo til Maria Timms gennembrudshit (Maria Timm var i øvrigt selv med i gruppen bag filmen).

Oven i æren og pengepræmier fik eleverne bag *Profan* og *Cut* en uventet ekstra gevinst, da H P Møller Andersen, leder af Århus Filmværksted, som var jurymedlem i år, valgte at tildele de to grupper hver fem dages kameratid og to uger til redigering i

filmværkstedet. Det er planen, at denne fornemme gave også bliver en del af præmien ved næste års festival.

Udover elevfilmene – skæve, skægge, nogle genrebevidste, mange meget ambitiøse og interessante og enkelte ligefrem fremragende – var der også lejlighed til at høre Nils Malmros fortælle om sine film og de barndoms- og ungdomsminder, der er filmenes råstof og hans kunstneriske drivkraft. Et lille glimt fra hans nye film *Kærestesorger* fik vi også.

Salen var fint fyldt og på den led var arrangementet en succes, men i arrangørgruppen kunne vi godt tænke os at øge tilslutningen til festivalen endnu mere, ikke mindst blandt eleverne (også de mediefagselever, der ikke selv har en film med). Vi planlægger at gøre mere ud af promoveringen op til festivalen, måske med en plakat med stills fra de deltagende film og evt. en youtubeside med en festivaltrailer bygget op af små bidder fra hver af de deltagende film.

For at dette kan lade sig gøre vil vi prøve at få indsamlet filmene før sommerferien og bede hver enkelt mediefagslærer om at medsende et par stills fra filmen og desuden et 10 sekunders klip fra filmen.

Vi håber på mindst lige så stor opbakning til næste års arrangement.

TALENT CAMP 09

BILLEDER FRA DETTE ÅRS TALENTCAMP. Øverst: Morten Winther Christensen, Frederikshavns Gymnasium & HF-kursus, prøver at sælge sin idé inden udvælgelsen (foto: Henning Bøtner Hansen). Nederst: Scenograf Anne Mette Bo Drivsholm laver visualiseringsøvelser (foto: Erik Erstrup).

COPYCAT

AF JIEPPE G. JENSEN

INDEN SEMESTRET GIK I GANG fik min kollega og jeg os en snak om den første produktion hos elever med mediefag på C-niveau. Han har flere års erfaring end undertegnede, men det er de samme tendenser, vi ser år efter år: film om selvmord, mobning og den grimme dreng/pige får den konge pige/dreng. Og det er ikke fordi de mangler inspirationen, men måske mere fordi de mest får inspiration fra tidligere 1g-produktioner, der omhandler samme emner, som desværre bare gør hele situationen til skruen uden ende.

Frank Unger, min kollega, kom derfor med en idé, som vi begge har været glade for: Copycat. Det lyder simpelt og det er det også!

Groft sagt beder man eleverne kopiere mellem to og tre minutter fra en film, som de selv holder af (og som man selv godkender inden de går i gang). Rammerne er enkle: kopier hver indstilling og overgang, der er til stede i pågældende produktion så godt som I kan.

Selvfølgelig er der krav man kan stille eleverne, men de kan ændres efter behov, formaen og lyst. Vi stillede de krav at der skulle være en vis teknisk udfordring i sekvensen og at de skulle være så tro mod originalen som muligt mht. kostumer, lokation og lys. Grunden til at vi satte disse krav var at der oftest mangler teknisk smid i den første produktion.

Eleverne har forinden første produktion gennemført utallige filmcitater med fokus på indlæring af terminologien. De har derfor et kendskab til den skare af muligheder, der er, når man selv skal lave film, men ét af de problemer, vi er stødt på, er at de mangler inspirationen til at lave dynamiske og levende film. Uafhængigt af budskab, symbolik og kunnen inden for emnet, producerer eleverne oftest en statisk og enkel film som første produktion. Og det er der for den sags skyld ikke noget galt i, men hvis de går ind og kopierer en "professionel" filmskabers værk er resultatet meget mere dynamisk.

Selvfølgelig satte de krav en dæmper på de mere højlydte elever, men de havde nok for eller siden fundet ud af at de ikke

kunne genskabe anslaget til *Matrix* ... Idéen med kravene er jo netop at få elever til, på en positiv måde, at indse at der er restriktioner i hvad de kan producere, både teknisk, men også dramaturgisk. De må gerne reproducere en sekvens, hvor de ikke kan genskabe den nøjagtige lokation, men dermod med en lignende lokation på skolen, lokalt eller hjemme, så længe det endelige produkt viser en grad af at de i det mindste har forsøgt at genskabe den originale stemning.

Idet de er 1g'ere sætter det også en effektiv stopper for biljagter, motorcykel-ulykker og andre korekortskrævende stunts. Eleverne kan gennem deres produkter vise den kreativitet, som de kan have svært med at finde en outlet for i historierne i deres første produktion.

RESULTATET

Men med determination og kreativitet gik eleverne i gang, og både Frank og jeg var svært tilfredse efter syv C-niveauholds produktioner.

Resultatet var alt mellem himmel og jord: Fra en forsøgende "billiardscene" i *Batman: the Dark Knight* over en meget MØRK intro til *Pusher*, fra en morsom omgang underholdning i *Spicegirls* til en interessant udgave af *American History X*, fra en smuk udgave af de første to minutter af *Den fabelagtige Amelie fra Montmartre* til en kluntet omgang *Længt fra Las Vegas*, fra musikvideoer til reklamer; der var få grænser, og eleverne havde moret sig. De havde taget udfordringen op og de fleste tog med ildhu og nysgerrighed fat. Det skal også nævnes at de færreste brugte citater, som vi havde vist i forbindelse med undervisningen i filmterminologi – de havde skam deres egne favoritter.

FEEDBACK

Set i bagklogskabens (og efterrationaliseringens) krystallklare lys er der flere ting, som er rigtig gode ved denne form for produktion: som nævnt er de fysiske restriktioner åbenlyse, men flere elever forsøger at tackle de problemer på en anderledes og inspirerende

COPYCAT

FOTO: THE DARK KNIGHT (GANDREW METCAL/DC)

made. For det andet får de i løbet af produktionen en god fornemmelse af hvordan klipperytmen kan være medvirkende til at en sekvens bliver dynamisk i stedet for statisk.

For det tredje er man næsten sikker på at de får prøvet mange forskellige billedudsnit, perspektiver, kamerabevægelser og vinkler i løbet af bare to til tre minutter.

For det fjerde foreligger der i redigeringsfasen allerede et kendt produkt, og de kommer på den måde rundt om en masse transitioner mellem indstillingerne, som de måske ikke selv ville få prøvet, og dermed skabes en dynamik, som de kan tage med til senere produktioner.

Slutteligt får de også en forholdsvis let introduktion til at tegne storyboard idet materialet allerede er visuelt tilgængeligt, og de skal "bare" gengive det på papir.

Eleverne opdager lige pludselig hvor meget der skal til for at lave en enkelt lille sekvens på to-tre minutter, og hvor gennemtænkt den er. De får et førstehandsindtryk af dynamikken i skabelsen af en film, en dynamik, som de ikke altid selv er i stand til at skabe.

Rent pædagogisk er der også flere fordele. Restriktionerne er nævnt, men når de skal arbejde i dybden med et citat, kommer de også automatisk til at studere og analysere det, og derved får de træning i shot-to-shot analysen, som er essentiel i forbindelse med en given eksamen.

Frank og jeg har siddet og evalueret forløbet og er enige om, at det er en god made at få eleverne til at arbejde med den første produktion. De kommer i nærtkontakt med en film, de kan lide og får til selv at prøve en masse forskellige teknikker, når de er på set såvel som i redigeringsfasen.

Hvis der er andre, der har siddet eller sidder i samme suppedas som vi, kan Copycat være en fin made at motivere eleverne på. Så den parole, som jeg blev indpodet på fagdidaktisk kursus sidste år lever endnu, endog på flere planer; stjæl med arme og ben og del det med så mange som muligt.

STUDIETUREN GÅR TIL PARIS

af KLAUS MICHAEL JENSEN

PÅSILKEBORG GYMNASIUM HAR VI MEDIEFAG-B i studieretningen med samfundsfag og engelsk.

Sidste år valgte jeg sammen med klassens samfundslærer at tage til Paris. Vores overordnede tema var kulturforskelle i storbyen. Vi så som optakt til turen bl.a. Mathieu Kassovitz' *La Haine* (godt arbejdsmateriale findes på DFI). Filmen skildrer tre unge andengenerationsindvandreres liv og drømme i et betonforstadskvarter til Paris. Netop i månederne op til studieturen brød voldsomme uroligheder ud i nogle af disse kvarterer nord for Paris. Samfundsfaglæreren fik masser af aktuelt stof til sine timer og på selve studieturen besøgte vi nogle af disse kvarterer.

I mediefag havde vi arbejdet med et filmforløb – "Film fra fjerne naboer" – men turen skulle selvfølgelig også handle om filmens fødsel i Paris.

DET BEDSTE FILLMUSEUM I EUROPA

Vi var alle positivt overrasket over, hvad det nyindrettede Cinéma de la Cinéma Française havde at byde på. Rammerne minder en del om museet i Berlin og der er desuden flere små biografer med tematiske filmforevisninger, som vi kender det fra Cinemateket i København.

Den permanente udstilling gennemgår de første år af filmhistorien i bedste MOMI-stil – filmmuseet i London, der desværre blev lukket i 1999.

I flere adskilte rum følger vi de levende billeders udvikling fra phénakistiscopet over praxinoscopet, og hvad de nu hedder alle sammen, frem til Lumière brødrenes cinematograph. Visse rekonstruktioner af de gamle apparater kan igangsættes af publikum og der er lidt experimentarium over denne del af museet.

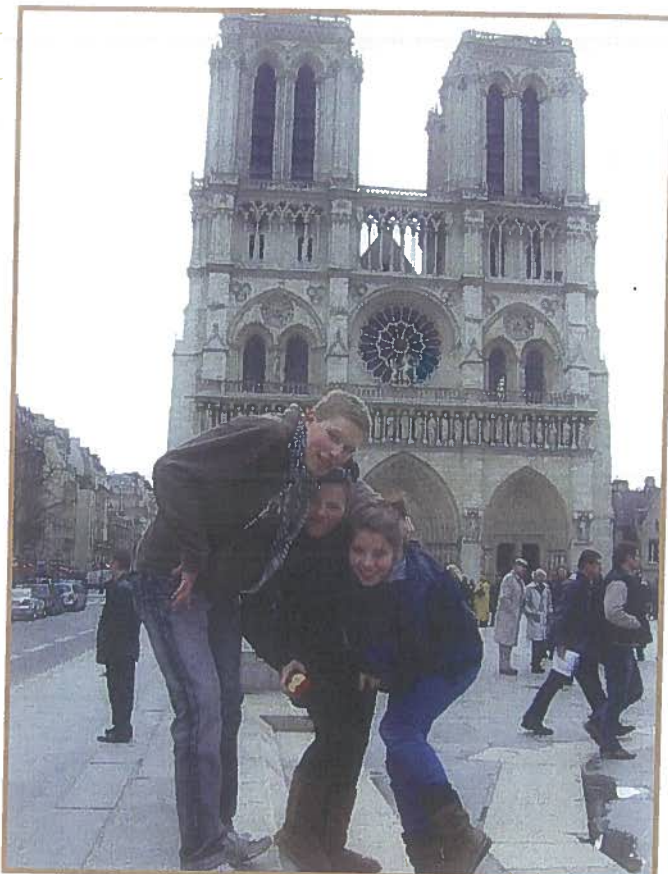
I de følgende afsnit vises de levende billeder og eleverne kan følge med på storskærme, alt i mens mediefaglæreren med begejstring i stemmen kan ledsage de korte, men velvalgte filmciter med kloge kommentarer.

Sådan går vi frem kronologisk fra rum til rum og ser også på rekvisitter, kostumer, manuskripter, kameraer m.m. Selvfølgelig får de franske filmskabere det meste af æren for filmsprogets udvikling, ligesom det i Berlin helt naturligt tillægges tyske instruktører.

I Paris vises der dog andet end Georges Méliès' *Voyage dans la Lune* (1902), der er også særlige "kabinetter" forbeholdt amerikanske, russiske og tyske hovedværker frem til 1930'erne. Eleverne sætter sig på gulvet foran storskærmen – sjovt i øvrigt som gymnasieelever på studietur gerne sidder ned – men i løbet af 30-40 minutter har de set korte, velvalgte filmhistoriske højdepunkter ofte ledsaget af den nu efterhånden lettere opstemte lærerrøst.

I det sidste kabinet nås klimaks, da eleverne gyser over det berømte snit med barberkniven. Et par af Dalis tegninger til

Der er gode muligheder
for en udbytterig studietur
med mediefagsklassen til Paris
— den moderne storby
med kunstneriske strømninger,
statslig byudvikling
og kulturelle konflikter.
Med udgangspunkt
i de voldsomme uroligheder
i Paris' forstæder
fokuserer studieturen
på kulturelle
og sociale konflikter,
herunder integration
og religiøse modsætninger.
Mediefag spiller ind
med filmmediets
historiske udvikling — såvel
teknologisk som æstetisk.

FOTOS: ASHLEY BYOCK, ABOUT.COM, OG KLAUS MICHAEL JENSEN

Hitchcocks *Spellbound* har de i øvrigt også fået fingrene i på museet og *Psycho*-mumien kan ses i Le cabinet des curiosités.

På etagen ovenover er der et afsnit med nouvelle vague — fremstillet sagligt uden at overdrive betydningen — til gengæld synes jeg, at man i Berlin har en tendens til at gå lidt kold i Marlene Dietrichs uendelige rækker af rober. Cinémaèque française har også særudstillinger — senest om Méliès og fra april i år om Jacques Tati.

I museets store boghandel fandt jeg i øvrigt en dvd med Georges Méliès' hovedværker — "remasterisés" naturellement.

ET TV-APPARAT FRA 1931

Dagen efter besøgte vi Musée des Arts et Metiers (ligger i det jødiske kvarter, hvor vi også så Musée d'art et d'histoire du Judaïsme). Eleverne udtrykte stor tilfredshed med dette "tekniske museum", der i øvrigt ligger i et gammelt kloster. Hele film og tv-teknologiens historiske udvikling kan følges her, det er en ganske imponerende samling, der også rummer andre "kommunikationsapparater" udviklet af Edison, Bell, Reynaud m. fl. Har man en naturvidenskabelig klasse med, ja så er der nok at tage fat på for "det tredje fakultet". Leon Foucaults kæmpependul er placeret i klosterkirken, hvor også tidlige eksempler fra transportsektoren kan beses.

Kulturforskelle, integration, sociale konflikter og religiøse modsætninger var studieturens overskrifter — Paris er et godt valg

i den henseende. I 2007 indviede Sarkozy det nye integrationsmuseum. Her får man fortalt immigranthistorier fra forskellige tider og de mange personlige billeder sætter sig spor i elevernes bevidsthed og skaber god forståelse for de mange fremmede kulturer i det franske samfund.

Samme dag besøgte vi også Grande Mosquée, der næsten ligger som en lille oase midt i storbyen. En studietur er en god anledning til tværfagligt samarbejde, et godt råd er at vælge klare fokuspunkter og begrænse studieobjekterne på f.eks. Louvre og Musée D'Orsay. Eleverne kommer gratis ind de fleste steder — også på Versailles, hvilket medvirkede til at gøre studieturen økonomisk overkommelig.

Vi tog turen i bus fredag til torsdag, boede centralt i Paris ved Metro Grands Boulevards og den kendte restaurant Chartier. Fem dage i Paris — pris i alt kr. 2100,- men så havde vi også bussen dernede, som bl.a. kørte os til Versailles og på besøg i forstæderne.

Vi valgte ikke at prioritere den praktiske side af faget særlig højt, selvfølgelig havde vi kamera og lydudstyr med, men det har en tendens til at "styre" studieturens kulturelle oplevelser for eleverne. I dansk arbejdede de med journalistiske genrer efterfølgende og fik trykt en avis om studieturen, og en gruppe redigerede "stemningsbilleder" fra turen.

Paris er bestemt en studietur værd ...

Rapporten om kunstneriske

EVA-rapporterne er landet, og der er flere på vej, men den vi ventede på med særlig spænding (!) var selvfølgelig den om de kunstneriske fag. Og det skal siges med det samme, at der ikke er meget gys eller thriller over indholdet.

af fagkonsulent HANS OLUF SCHOU

DER ER MASSER AF TAL OM DE FIRE FAG, og det hele er mest opremsninger og mikrofonholderi, men der er ind imellem interessante pointer. Det vil jeg komme ind på i det følgende, men jeg vil også komme ind på SRP-opgaverne, hvor jeg selv er oppe på at have rettet 55 opgaver, heraf de 35 er fra stx og de 20 er fra hbx.

EVA-RAPPORTEN

EVA-rapporten er sådan set en oversigt over mediefags nuværende status på et statistisk og talmæssigt plan. Samtidig er rapporten en beskrivelse af de kunstneriske fags status og position i det reformerte gymnasium anno 2008, altså tre år inde i reformen. Det er som sådan interessant læsning og giver anledning til overvejelser og kommentarer. Apropos udtrykket "det reformerte gymnasium", så er det jo interessant, men ikke overraskende, at de nye kandidater/lærere ikke bruger det udtryk. For dem er det bare det gymnasium de nu engang skal arbejde i – og det er ganske forfriskende.

Som udgangspunkt er det tankevækkende at læse, at mediefag kun er repræsenteret på 48% af landets almene gymnasier. Jeg troede situationen var "bedre" på landsplan, men procentsatsen er den samme på Sjælland som i det jysk-fynske landskab.

På de gymnasier, hvor vi er, klarer vi os til gengæld godt med mange C-klasser og noget færre B-niveau'er – med markante forskelle fra skole til skole. Det betyder selvsagt at vores samlede

andel ikke er så høj, som man kunne forledes til at tro, for musik og billedkunst er til stede på næsten alle landets gymnasier. Det er de pr. tradition, og de ligger derfor højt i den samlede statistik, selv om de på en del af "vores" skoler har tabt terræn og mistet mange hold.

Samlet set fylder de kunstneriske fag i dag mindre end de gjorde før 2005. Der er simpelthen færre timer til de fire fag, og det er tankevækkende og noget vi gerne vil ændre på. De fire fagkonsulenter afholder bl.a. sammen med ministeriet en konference om de kunstneriske fag den 8. oktober på Mulernes Legatskole i Odense, hvor vi inviterer folk fra universiteter og de kunstneriske miljøer til at diskutere fagenes placering og status i gymnasiet. Det er en balancegang, hvor vi både arbejder sammen om fælles mål og samtidig har særinteresser at pleje i forhold til vores eget fag.

POSITIVE HOLDNINGER & PROBLEMFELTER

Rapporten påpeger at der generelt er en positiv holdning til de kunstneriske fag både blandt elever og lærere og hos ledelsesrepræsentanter.

Blandt eleverne er der f.eks. 54% der mener de kunstneriske fag har et passende omfang, 34% mener de fylder for lidt, og kun 10% mener fagene fylder for meget. I et direkte citat fra rapporten siges det fra lærere og ledere, at de kunstneriske fag styrker "glæden ved at skabe, det kreative, det at betragte tingene æstetisk. Det betyder meget for eleverne. Det åbner døren til en

Om de nye fag

stor verden for dem". De kunstneriske fag har stor betydning for mange elever, fordi arbejdet i fagene giver succesoplevelser, fremmer ekspressivitet, er lystbetonet og fungerer som åndehuller.

Men der peges også på problemfelter, hvor der er ting der kan forbedres. Et af de helt centrale for mediefag er, at det er meget svært at få plads til at løfte C-niveau til B-niveau, altså uden for studieretningssammenhæng. Der er begrænsede muligheder pga. bindinger i de enkelte studieretninger, og derfor er det sådan at 27% af alle 3.g'ere ikke fik deres valgfagsønske opfyldt, "og en stor andel kan med høj sandsynlighed være elever med ønske om et kunstnerisk valgfag", som rapporten ordret konkluderer. Det overrasker mange elever at det er så svært. Men selv et C-niveau hold af 3.g'ere kan være vanskeligt at få etableret.

STUDIERETNINGER & SAMARBEJDER

11% af alle studieretninger er kunstneriske med musik A og mediefag B som de mest benyttede. Engelsk A, samf. B og mediefag B som landets fjerde mest benyttede studieretning.

Men hertil skal lægges at de kunstneriske fag også kan indgå i studieretninger, der ikke rubriceres som "kunstneriske". Eller som er uddannelsesleder spurgte mig om ikke mediefag også kunne være et naturvidenskabeligt fag(?!). Skolelederne vil gerne lave studieretninger med mediefag og andre kunstneriske fag, men andre hensyn trækker i andre retninger. Naturvidenskab har stor bevågenhed og sprogfagene er trængt, så det er ikke altid de gode intentioner udmøntes i vores retning.

Mediefag er generelt et rigtig godt samarbejdsfag, og det ses også af statistikken. Vi indgår i studieretninger og i en del AT-samarbejde (igen meget forskelligt fra skole til skole), men rapporten peger også på en del samarbejde som "er præget af manglende sammenhæng, utydelige faglige mål og forvirrende produktkrav", og det kan mange af os sikkert nikke genkendende til. Generelt er det vores fags teoretiske-analytiske side, der er mest i spil i samarbejdsrelationer.

Et meget interessant aspekt ved rapporten gælder lærernes holdning til AT-samarbejdet. Her er 52% positive, og det er ikke et højt tal, men endnu "værrer" bliver det at 74% finder at AT er en dårlig investering i forhold til udbyttet. Det hænger selvfølgelig meget på at vi ofte er med i AT-samarbejde på 1.g-C-niveau, hvor elevernes forudsætninger er svage, og vi sjældent er med i 2.g og 3.g – med mindre eleverne har valgt faget på B-niveau. Desuden gør sammensatte hold det vanskeligt at få det til at fungere med deltagelse i AT-projekter. Nu bliver det meste AT-samarbejde sikkert skubbet op i de to sidste gymnasieår, og det betyder måske at vi får endnu mindre AT-tid. Men konklusionen her er at mediefaglærerne er mindst lige så delte eller skeptiske hvad angår AT-samarbejde som de øvrige kunstneriske lærere – altså når de skal sammenligne det med udbyttet af mediefagstimerne.

STUDIERETNINGSSAMARBEJDE

Vi har i mediefag fastholdt balancen mellem den teoretiske og den praktiske del af faget, og jeg synes vi har et nogenlunde realistisk

mængde af krav og indhold på begge læreplansniveauer. Men læreplanerne skal revideres i løbet af 2009-10, så der bliver lejlighed til at diskutere det hele det næste år.

Mange lærere synes det faglige niveau er blevet ringere med reformen, mens andre faktorer er blevet løftet. Vi fik jo et B-niveau med reformen, så vi har fået nye muligheder, mens andre fag synes de blev sat tilbage.

Jeg synes det er utrolig vigtigt, at vi i de næste par år satser på at styrke samarbejdet i studieretningerne. Jeg har selv arbejdet ihærdigt på min egen skole med at få AT-samarbejdet til at fungere, men nu synes jeg vi skal tage det alvorligt at vi har et studieretningsgymnasium.

Der har på de fleste skoler ikke været overskud til at samarbejde mellem studieretningsfagene (og dansk og historie, fx). Meget energi er gået til AT og meget andet til alle de andre nye initiativer, vi har skullet forholde os til. Det er også en pointe i EVAs hovedrapport, at dette område er blevet forsømt eller negligeret. Og jeg skriver det, fordi det vil være godt for mediefag, at vi kommer i gang med samarbejdet, der hvor vi har en central placering, nemlig i studieretningerne. Det er (også) der vores muligheder ligger.

SRP

Jeg har læst rigtig mange fine SRP-opgaver. Jeg kan ikke se nogen markant forskel fra sidste år, men jeg tror vi er blevet lidt bedre til at lave opgaveformuleringer.

Der er meget stor forskel på opgaverne fra stx og hhx. Først og fremmest fordi det er andre fag, der er i spil med mediefag (afsætning og international økonomi), men også fordi hhx-området er præget af andre traditioner. Det er meget spændende og lærerigt at rette de store opgaver, men der har været for få censorer i år, så jeg vil opfordre til at I melder jer til mig, hvis I har lyst til at tage 15-20 opgaver næste år.

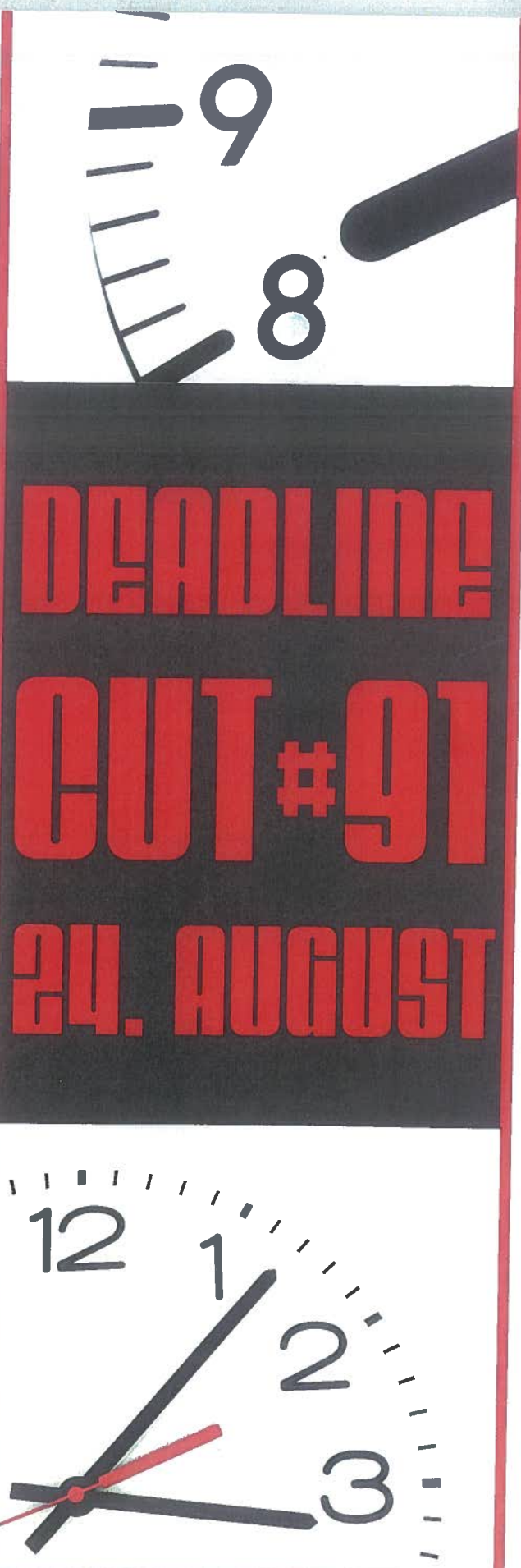
TAK & TILLYKKE

Og til sidst vil jeg takke Ole Østergaard for mange års godt samarbejde og for kreativt og meget aktivt og udadvendt arbejde som redaktør på fagets hjemmeside og udvikler af konferencen.

Og tillykke til Kathrine Aggebo med jobbet som ny redaktør. Det er et godt valg – jeg glæder mig til vores samarbejde.

Fagkonsulent Hans Oluf Schou
Nyløkkevej 27, 8340 Malling.
Tlf. 20 76 34 73.
E-mail: hans.oluf.schou@uvm.dk

Velkommen på SkoleKom

Rigtige mediefagslærere er på SkoleKom.
Kontakt Ole Østergaard, så du kan blive
optaget på den rigtige mediefagskonference.

Bestyrelsens bord

af BESTYRELSESFORMAND HENNING BØTNER HANSEN

VI HAR PÅ VORES SENESTE MØDE forsøgt at gøre status over vores arbejde. Foreløbig kan vi konkludere, at vi ønsker at styrke fagets position udadtil ved at synliggøre dets umiskendelige potentialer i forhold til omverdenen. Det som er indlysende for os som undervisere skal kommunikeres ud, også for at få faget oprettet på flere undervisningssteder landet over. Den for nyligt offentliggjorte EVA-rapport om de kunstneriske viste overraskende, at mediefag p.t. kun er oprettet på 48% af de mulige steder, hvor faget kan komme ind. Denne synliggørelse kunne f.eks. ske ved at skrive en kronik i et af de landsdækkende dagblade. Dette arbejdes der på.

I forlængelse af vores møde vil vi her og nu tage fat på at arrangere kortere kurser, som kan bruges i forhold til fagets produktionsdimension. Konkret vil vi tage fat på kurser om redigering og har bedt et par kolleger om at lave et én-dags kursustilbud, som sikrer, at faget på dette punkt er orienteret mod at tage nye redigeringsmuligheder ind til afløsning for Let's Edit, der synes at have haft sin tid. Kurser i samarbejde med universiteterne er også i støbeskeen. Rikke Schubart, som netop er trådt ind i Fagligt Forum, er selv optaget af få dette samarbejde til at fungere igen. Alle kurser vil blive optaget i GL's kursuskatalog, som dækker det næste år.

FILMFESTIVALER

Udover synliggørelsen og tilrettelæggelse af kurser er det vores mål at få vores elevfilmfestivaler til at opnå større tilslutning eller som alternativ at finde frem til fora, som kan tiltrække og ikke mindst fastholde interessen og opbakningen. Det er i hvert fald klart, at der i dag findes andre fora som YouTube, Dvoted og

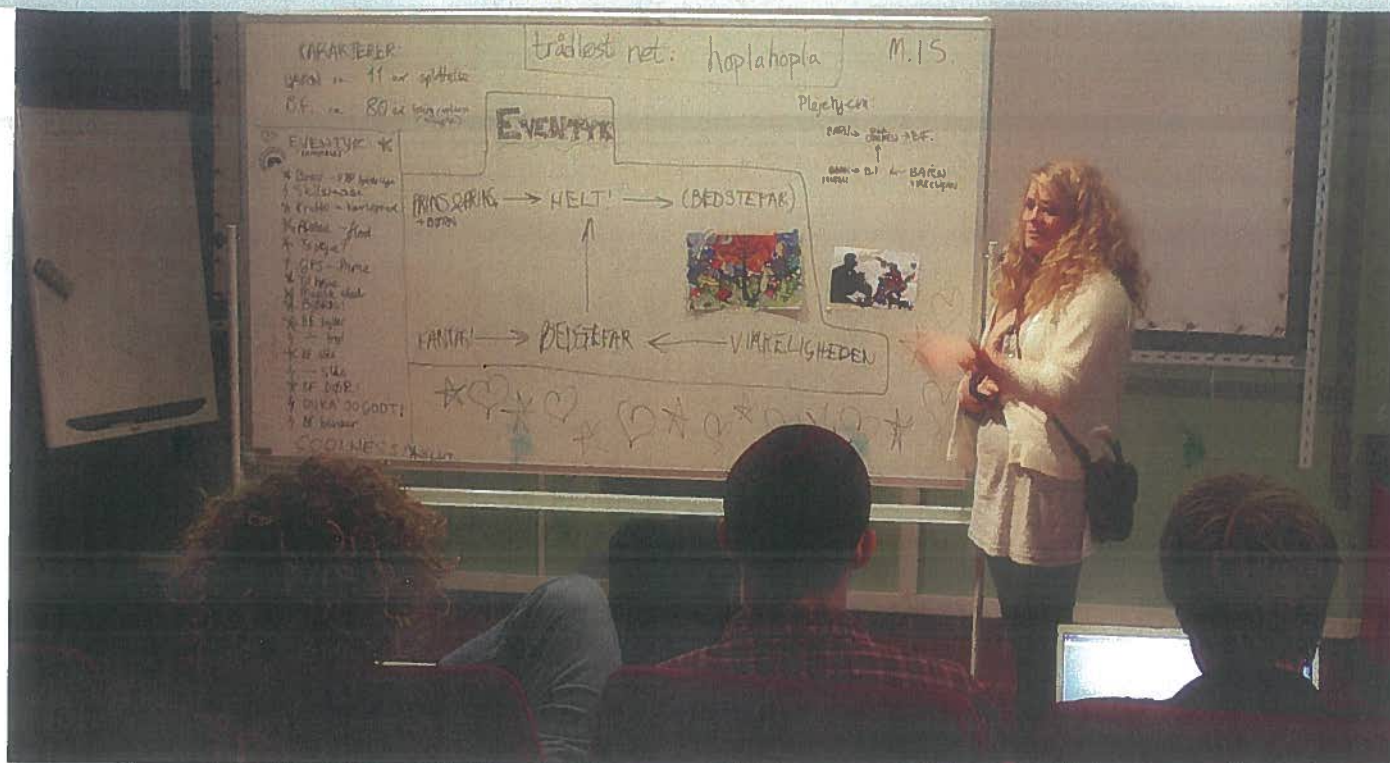
Oregon-festivalen, som ønsker at tiltrække den samme målgruppe. Vi har imidlertid som kolleger den forpligtigelse at værne om de faglige fora, som ud over SkoleKom-konferencen, EMU-siden og kurser består af de festivals, der arrangeres hvert år i november. Det er jo stadig noget helt unikt, at vi kan mødes til faglig kappestrid på en måde, hvor vi samtidig får et værdifuldt view ud over, hvad der rører sig i faget til inspiration for både lærere og elever.

Den 1. Februar fratrådte Ole Østergaard sin stilling som EMU-redaktør. Et enormt, et meget inspirerende og et altid kompetent og dygtigt udført arbejde ligger bag ham. Ole var altid optaget af at sikre en fagside, der var opdateret og sørgede i den forbindelse at holde kontakt til mange i faget og uden for fagets egen kreds for at kunne levere varen. Vi fra bestyrelsen vil sige ham mange tak, og håber, at afløseren kan fortsætte ad de mange spor, som Ole i årenes løb har fået lagt ud. Ole afløses af Kathrine Aggebo, som vi glæder os til at samarbejde med.

NYE KRÆFTER

Indadtil ønsker vi dialogen med Fagligt Forum styrket. Dets opgave er at komme med udspil omkring fagets udvikling, og i den egenskab skal det derfor fungere som sparringspartner for bestyrelsen.

Udadtil ønsker vi at inddrage flere medlemmer i foreningens drift. Både ved at få flere nye unge kolleger til at påtage sig arbejde i tilknytning til bestyrelsen. Således har CUT-redaktionen fået tilført ekstra arbejdskraft udefra. I forbindelse med generalforsamlingen, som afholdes fredag den 2. oktober, vil vi lægge op til at nedsætte nogle arbejdsgrupper, som skal hjælpe

TALENTCAMP KBH: Marie Kjærsgaard Knudsen fra Rødovre Gymnasium pitcher (foto: Erik Erstrup).

bestyrelsen og foreningen med at kunne honorere de krav, der følger med reformen. Vi er så heldige at undervise i et moderne og tidssvarende dannelsesfag, og det kræver en ekstra indsats fra vores side.

Primo januar deltog undertegnede i en konference for de kunstneriske fag, hvor fagkonsulenterne og formændene for de faglige foreninger tog hul på et samarbejde, der skal styrke de kunstneriske fags placering i gymnasiet. Det blev besluttet at opfordre de faglige foreninger til at bakke op om en landsdækkende konference, som skal tematisere udvalgte områder inden for reformen. Medielærforeningen har sagt ja tak, og konferencen planlægges afholdt i efteråret 2009. Den er åben for alle undervisere i de kunstneriske fag.

TALENTCAMPS I ÅRHUS OG KBH

Nu er vores andet talentudviklingsprojekt løbet i gang. Det nye er dels, at vi forsøger at få Århus Filmværksted mere centralt placeret på lige fod med Station Next i Filmbyen (Avedøre), dels at vi har fordoblet elevantallet fra 14 til 28.

Allerede i medio marts blev de indledende workshops afviklet i København og Århus og programmet for disse og de opfølgende aktiviteter ligger klar. Vi håber via ansøgninger at få finansieringen op på et niveau, der gør det fremkommeligt at lade disse aktiviteter munde ud i en film-campus for de udvalgte 28 elever i henholdsvis Filmbyen og i Århus.

I forlængelse heraf er det meget opløftende, at konferencen i efteråret om filmuddannelse og talentudvikling med deltagelse af alle centrale institutioner følges op af en ny konference ultimo april.

CUT

Igennem flere år har først redaktionerne for *Dolly* og senere for CUT kæmpet en kamp om at få foreningens medlemmer til at skrive bidrag til foreningens blad. I de fleste tilfælde er det lykkedes, og tankerne er så gået i retning af den næste udgivelse. Redaktionerne har gjort en jätte indsats og mere til for, at vi i dag har en platform, som er med til at bringe medlemmerne i kontakt med hinanden og til at blive bragt á jour med den nyeste udvikling inden for vores fagområde. Det være nye bogudgivelser eller pædagogiske klip omhandlende nye stofområder eller nye måder at bruge velkendt fagligt stof på. Men det var ikke gået, hvis ikke redaktionen hele tiden havde taget initiativet og på skift bedt forskellige medlemmer om at levere bidrag.

Nye tider betyder imidlertid nye dilemmaer, og redaktionen har meldt ud, at den vil få svært ved at leve op til vilkårene. Et blad for foreningens medlemmer skal baseres på medlemsbidrag for at det er meningsfuldt. Medlemmerne skal gerne af sig selv tage et initiativ og leverer bidrag. Redaktionen opgave er kun at redigere i forhold til indkomne bidrag.

Bestyrelsen vil på sit møde ultimo april tage problemet op til nærmere drøftelse sammen med redaktionen.

På vegne af bestyrelsen
Henning Bøtner Hansen